

Collegial=Lidende for Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 40. Den 6te October 1810.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen,
Ridder af Dannebrogens,
Statsraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Peter Johan Monrad,
Statsraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Fordrivninger.

Placat.

Til Vettelse for Kystboerne mellem Kjøbenhavn og
Helsingør og for Mellemhandelen mellem den sjæ-
landske og skaanske Kyst, har Hs. kongelige Majestæt
den 13de Marts d. A., befalet Oprettelsen af et
Toldsted paa Gaarden Alexandria ved Fiskerlejet Ved-
bek.

Da dette Toldsteds Indretning nu er kommen
saavidt, at Toldklareringer der kunne fra 1ste October
d. A. modtages, bekjendtgjæres herved følgende til al-
mindelig Underretning.

Told.

Tolddistrikters Grændser gaae fra hiin Side Fiskeleiet Skovshoved til denne Side Fiskeleiet Espe-gjerde.

For Ladning og Losning paa denne Strækning bygges ved Alexandria en Broe, ved hvilken enhver, som vil ud- eller indføre de nedenfor tilladte Varer, har at anlægge, og over Fartsøiet og Varerne at gjøre paa Alexandria Angivelse og Toldklarering efter Anordningerne, som ved andre Toldsteder.

Naar Broen er færdig, bliver den det eneste lovlige Landingspunkt paa bemældte Kyststrækning. Dog kunne Fartsøier føre Tømmer, Bræder og deslige fra Kungsted eller Nivaae samt andre Ting fra eller til Fabrikkerne ved Kysten, naar derom forud skeer Anmeldelse ved Toldstedet, saa at ingen Ladning eller Losning, den af først Fisk undtagen, foretages, forinden efter Tilføjelse en Betjent kommer tilstede, som over det Angivne udsteder en Væseerseddél, hvormed Varerne efter deres Beskaffenhed og Bestemmelse ledsages.

Da den store Handel maa ville søge de større Markeder Kjøbenhavn eller Helsingør, og i Strandsdistrictet ikke foregaae betydelige Ud- eller Indførseler, saa blive til Klarering sammesteds ikke andre Fartsøier eller Varer at antage end de, som Landenes Beliggenhed og Trang til hinandens gjensidige Frembringeiser naturligen føre derhen.

Paa

Paa Grund heraf maae til Udklarering i Stranddistriktet ikke antages andre Varer end Hefe og Øl, Uld, Huder, fede Varer, dansk Kornbrændevin, Kunst- og Haandværksvare og andre indenlandske raae eller forædlede Frembringelser, saa og indenlandske Kornvarer og Bælgfrugter, Kartofler og Haugejager, grønne og tørre, naar forbemeldte Varer ellers ere tilladte at udføres.

Ligeledes kunne fra Stranddistriktet lovliggen udføres fremmede og frigjorte Varer, som i Kjøbenhavn eller i Helsingør ere kjøbt, og med Told-Passeers seddel derfra forsynede ved Almuens Folk almindeligen føres over til Skaane, saasom Hør, Hamp, Sukker, Kaffe, Krydderier, Kramvare og deslige, naar Udførselen ellers er tilladt.

Endeligen kunne ogsaa Kjøbenhavnske eller Helsingørske Credits og Transitoplaggsvarer lovliggen fra Distriktet udføres om Vinteren, naar Veien gaar over Isen fra Vedbæk. Men Indholden maa være opgi-ven i Toldsedlerne fra Kjøbenhavn eller Helsingør, og Transitgods af ubekjendt Indhold maa ledsages sam-mesteds fra med særdeles Toldpasseerseddel, som foresviges Betjenterne fra Distrikt til Distrikt, hvorefter den virkelige Udførsel fra Strandtoldforvalteren paa Alexandria paasees og attesteres.

Til Udklarering kunne i Stranddistriktet anta-
ges

ges alle Slags Bygningsematerialier, som Landboen lader komme fra Overrig til egen Brug, ligeledes stort og smaat Qvæg, Fjerkræ, Fiske, færske, salte og tørre, Uld, Huder og Skind, Korn og fede Varer, Dynevaar, svenske grove Lærreder indtil 60 Traader i $\square$ af $\frac{1}{2}$ Tomme, Dreil, naar 1 $\square$ Alen veier over 4 Lod, uldne Varer af 2den og 3die Klasse efter Toldforordningens Tarif og andre saadanne hjemmegjorte Varer, som svenske Almuesfolk pleie at føre herover i smaae Partier, naar Inførselen ellers ikke er forbuden.

Men, naar Nødstilfælde saasom Strandning eller deslige indtræffer, maae i Stranddistriktet og ved Toldstedet ikke antages til Fortoldning de i Toldforordnings Tarif betegnede Creditoplagsvarer ei heller andre til Creditoplag ikke berettigede Varer, uden forsaavidt de af Omegnens Beboere maatte i smaae Partier og kjendeligen til egen Brug begjeres indførte.

De saaledes paa Alexandria fortoldede Varer kunne alene til Lands føres til Kjøbenhavn, Helsingør eller andre Toldsteder, hvor da Toldsedlen hjemler deres fri Indførsel. Skulde det imidlertid i Nødstilfælde indtræffe, at nogen begjærte at løse ved Alexandria for siden der igjen at indlade, da ledsages Varerne fra Alexandria blot med Følgeseddel til Fortoldning paa det Sted, hvorthen de ere bestemte.

For

Forseelser mod Toldvæsenet ved dette Toldsted behandles efter Anordningerne ligesom ved andre danske Toldsteder.

Derefter Vedkommende kunne vide sig at rette.

Vestindisk-Guineiske Rente- og General-Toldkammer,
den 20de September 1810.

Moltke.

Rosenstand Goiske.

Oldenburg. Stoud. Schleyer. Thaarup. Toft.
(L. S.)

Thonning.

Under 2den October d. N. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Reskript til Kjøbenhavns Magistrat af følgende Indhold. Da Hs. Majestæt anseer det fornødent, at der ikke alene forskrives dem, der ville opføre Bygninger i Kjøbenhavn, nogle flere Regler i Henseende til de opførende Bygninger, end hidtil skeet er, men at der ogsaa forordnes et strengt Tilsyn fra det Offentliges Side med Jagttagelsen af disse Regler, saa vil Hs. Majestæt, i den Henseende, allernaadigst have fastsat Følgende. 1) De, som herefter, til at bygge, ville bruge Leer istedet for Kalk, skulle være pligtige til: a. at opføre alle Ydermure og Gavle en halv Sten tykkere, end de Muurtykkelser, der hidtil ved Raadstueplacat, af 4de Juli 1795 S. 7,
ere

ere paabudne; b. at opføre alle udvendige Fundamenter, indtil Overkanten af Soffelen, med Kalk; c) ikke at opføre Ydermur af halve Steen eller Brokker alene, men i det mindste til hvert 3die Skifte at tage hele Steen, og at holde ordentligt Forband. 2) Til Bygninger maaske ikke bruges ringere Bjelker, end de, hvis Dimension er paa den ene Side 7 Tommer, og paa den anden Side 9 Tommer, hvor Spændingen er 7 Alen og derunder, men derimod, naar Spændingen er over 7 Alen, da paa den ene Side 7 og paa den anden Side 10 Tommer, eller paa den ene Kant 8 og paa den anden Kant 9 Tommer. 3) Paa hver anden Bjelke skal der anbringes et Jernanker, samt Gavlene befastes mod Bjelkerne med lige Aniere. 4) Saavel den, der lader en Bygning opføre, som den Muur- og Tommermester, der opfører Samme, skal være pligtig til, under Mulet fra 50 til 500 Rdlr., efter Omstændighederne og de Paagjældendes Vilkaar, ved hvert Bjelkelags Læggelse, at anmeldte Saadant for Stadsbygmesteren, som har at paaagjønne, om det Byggede er forsvareligt.

Ved Reskript til Amtmanden over Ringkjøbing Amt, af 2den October d. A., er det tilladt Eieren af de ved Skjern beliggende 5 Broer, Forligelsescommisair P. Halssou, og efterkommende Eiere, at maatte
for

forhøje den, ved Reskript af 27de Januar 1736, for	
disse 5 Broer bestemte Broetold, saaledes at de maae	
oppebære for hver Hest eller Hæved	4 ₤
for et gaaende Menneske	1 ₤
for en Vonder eller Træevogn	8 ₤
for en beslagen Vogn	12 ₤
for en Karosse eller Chaise med 4 Heste	16 ₤
for en dito med 6 Heste	20 ₤
for et Hummelkar	20 ₤
for et Sviin, Kalv eller Faar	1 ₤
for en Fragtvogn, Møllestene eller Mølle-	
areal med 4 Heste	32 ₤
for en Vogn eller et Læs Hæc med 2de Heste	
at passere den lange Bræ	4 ₤
og for et dito at passere hver af de andre	
Broer	2 ₤

Dog under den Betingelse, at berørte Tilladelse igjen bortfalder, naar i sin Tid ved Landeveiens nye Anlæg Broerne komme til at bygges for den almindelige Veikassens Regning, ligesom og de, som befordres i Kongereiser eller reise i Embedsforretninger, bør passere frit, og denne her bestemte Tært anføres paa en uden for Broehuset ophængt Tavle til alle Vedkommandes Efterretning,

P l a c a t.

H. Majestæt har allernaadigst befalet, at Ingen herefter maa udgive noget Blad, hvori politiske Nyheder eller Efterretninger blive meddeelte, uden dertil af Allerhøiſtsamme at være forundt specielt Privilegium, samt at de nuværende Udgivere af saadanne Blade, saafremt de agte at fortsætte disse, skulde henvende sig til vedkommende Politimester, for at erholde Underretning saavel om de Betingelser, under hvilke ovennævnte Privilegium kan ventes tilstaaet, som og om de Forholdsregler, de indtil videre have at følge.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

Det kongelige danske Cancellie, den 2 October 1810.

Kaas.

Cold. Knudsen. Bülow. Monrad.

Berner. Lassen.

(L. S.)

(Fortsættelse af Forordningen angaaende de lærde Skoler i Danmark og Norge.)

§. 54. Naar ogsaa de strengere Straffe ere forsøgte uden Virkning, eller naar en Discipel formedelst Usædelighed og for Meddisciple farligt Exempel fortjener at forvises Skolen, da skal Skolens første Lærer give hans Forældre eller Børgere Anledning til at tage ham

ham ud af Skolen. Vilde de det ikke, da anmelder han Sagen for Skolens Ephorat, som betynder til Disciplens Bortviisning. Dersom Meningerne derom ere forskjellige, bør Indberetning uopholdelig skee til Vor Directions Afgjørelse.

§. 55. Disciplene skulde i Skolen være under bestandigt Opsyn. Enhver Lærer uden Undtagelse er forbunden til at tage Deel i dette Opsyn, og Skolens første Lærer har at vaage over, at ingen, han være Conrector, Overlærer, Adjunct eller Hjælpeleærer, unddrager sig fra denne Forpligtelse, eller ligegyldig forsammer samme.

De Lærere, som give Undervisning i Formiddagens eller Eftermiddagens første Time, skulde indfinde sig saa betids, og fordele Opsynet saaledes imellem sig, at Disciplene, medens de forsamle sig i eller uden for Skolen, ikke ere uden Opsyn.

Imellem anden og tredie saavel For- som Eftermiddagstimer gives en kort Mellemtid til Forfriskning og Bevægelse i fri Luft, isald det Locale og Kvarteret tillader det, men aldrig uden Opsyn af een af Lærerne, hvilke heri maae afveerle med hinanden.

Skulde imidlertid Skolens første Lærer finde det tilraadeligt, at de ældre Disciple i denne Forfriskning ikke deeltage paa samme Tid, som de yngre Disciple, da tilstaaes den hine imellem tredie og fjerde Formiddagstime.

Naar

Naar Disciplene ved Læretimernes Omverling indtage deres Pladser i en anden Specialklasse, da maae de tilstedeværende Lærere alvorligen forebygge al uanstændig Trængen og larmende Omløben, og i den sidste For- og Eftermiddagstime maae de stedse være de sidste, der forlade Klassen og Skolen.

§. 56. For Sangopvartning i og udenfor Kirkerne, som forhen har været paalagt de lærde Skolers Lærere og Disciple, have Vi fritaget dem; men det er Vor Billie, at Disciplene skulle bivaane den offentlige Gudstjeneste, under afverlende Tilsyn af Lærerne, for saavidt Disciplene ikke paa Stedet have Forældre eller Børger, hvis Pligt det er selv at sørge derfor.

Sjette Kapittel.

Om Disciplenes Antagelse, Betingelserne ved Samme, Skolepenge m. v.

§. 57. For enhver af de lærde Skoler skal Vor Direction fastsætte det høieste Antal af Disciple, som kunne søge samme. Ligeledes bestemmer Directionen, hvor mange Disciple i det høieste paa een Tid maae deeltage i Underviisningen i enhver af de enkelte Specialklasser; og naar disse, især Elementarklasserne, skulde være opfyldte med Disciple af alt for forskjellig Fremgang, da skal denne Mangel afhjælpes ved at affondre nogle af dem i en særskilt Afdeling.

§. 58. I Almindelighed er enhver Discipel, naar

og saalænge han er bestemt til Studeringer, forbunden til at besøge alle de Læretimer, som ere fastsatte for den latinske Hovedklasse, til hvilken han hører. Efter udtrykkelig Forlangende af Forældre eller Værger, kan dog Undtagelse fra denne Regel finde Sted:

- 1) for de første Begyndere i deres første Skoleaar, dog kun i saadanne Læreklasser, i hvilke deres Fraværelse ikke siden vil have nogen skadelig Mangdel paa Forbundskaber til Følge;
- 2) i Religionsunderviisningstimerne for de Disciple, der henhøre til et andet Samfund end de tvende protestantiske;
- 3) i de hebraiske Læretimer for dem, som ikke ere bestemte til det theologiske Studium;
- 4) i Læretimerne for Tegning og Vocalmusik, og ellers
- 5) i de Dele af Underviisningen, i hvilke en Discipel, efter vedkommende Lærers Dom og Skolens første Lærers Overtødning, allerede har opnaaet den Grad af Dvæls og Færdighed, som Klassen, han hører til, ellers skulde forskaffe ham.

Naar en Discipel, med Undtagelse af de her nævnte Tilfælde, ikke besøger alle de Timer, som ere fastsatte for de Specialklasser, der gaae paralelle med den latinske Hovedklasse, til hvilken han hører, da

bør

bør Skolen i sin Tid ikke befatte sig med hans Dimission til Universiteter.

§. 59. Versom Skolens første Lærer af egen Erfaring og Medlæreres prøvede Domme om en Discipels Anlag og Evner har tilstrækkelig Grund til at skønne, at en til Studeringer bestemt Discipel ikke dertil er oplagt, er det hans Pligt at underrette Disciplens Forældre eller Børgere derom, og at gjøre dem opmærksomme paa, hvor nødvendigt det er, at de itidte vælge en anden Bestemmelse, der svarer til hans Evner. Vel kan det tillades en saadan Discipel derefter at tage Deel i Underviisningen lige med Ikkestuderende, men Skolebeneficier kan han da ikke nyde.

§. 60. De Ikkestuderende, hvilke efter denne Forordnings §. 1 kunne søge de lærde Skoler, tilstedes Udgang til den Underviisning, der gives begge de nederste Klasser, enten i alle Lærefag, eller saamange, som deres Forældre eller Børgere maatte ønske. Fremdeles kunne de tage Deel i den Underviisning, der gives de øverste Klasser i de nyere Sprog og om videnskabelige Gjenstande. Imidlertid maa den Underviisning, i hvilken ogsaa Ikkestuderende tage Deel, hverken i Materie eller Form afvige fra den de lærde Skoler foreskrevne Læreplan, og ligesaa lidet maa den engang bestemte Orden og Følge i Klasser og Lektioner for deres Skyld forandres. Ei heller maa de Ikkestuderendes Antal i nogen Specialklasse,

uden Direktionens Tilladelse, udgjøre mere end en tredie Deel af de paa samme Tid i Klassen værende Disciple, og i intet Tilfælde meere end en tredie Deel af det for Klassens Disciple fastsatte Maximum.

§. 61. Samtlige Disciple uden Undtagelse skulle i enhver Skole indregnes i en almindelig Protokol. I nøiagtig Overensstemmelse med denne Protokol affattes alle Vidnesbyrd, som meddeles Disciple, og aarligen indsendes til Vor Direktion schematiske Udtoge af denne Protokol, i den Form, som Directionen bestemmer.

§. 62. I Almindelighed antages nye Disciple ikkun ved et nyt Skoleaars Begyndelse. I Skoleaarsrets Løb, selv ved Begyndelsen af det andet Halvaar, maa ingen Optagelse af nye Disciple finde Sted, med mindre der skulde være særdeles Omstændigheder, som gjorde det vigtigt for et ungt Menneske, strax, skøndt ikke i rette Tid, at kunne blive antaget; men selv da maae hans Kundskaber og Fremgang være af den Beskaffenhed, at den Tid, der i Skolen paa ham bliver at anvende, ikke bliver nogen Forsinkelse for de øvrige Klassens Disciple. Den derom tagne Beslutning og Anledningen dertil indføres i den Protokol, som holdes i Lærerforsamlingerne.

§. 63. Som væsentlige Betingelser ved nye Disciples Optagelse fastsættes følgende:

1) at

- 1) at de ved deres Indtrædelse i Skolen have fyldt det tiende Aar, eller dog kun i det høieste feile nogle faa Maaneder i denne Alder, hvilket ved Indskrivningen maa bevises med Døbeattest, der gjemmes som Bilag til Skoleprotokollen;
- 2) at de kunne læse dansk og latin Skrift med Færdighed, og at de i Regning ere bekjendte med de fire Species.
- 3) at de hverken ere forvilde fra een af de lærde Skoler, ei heller have forladt den paa nogen lovstridig Maade, hvorefter Skolens første Lærer bør skaffe sig den fornødne Visshed;
- 4) at deres Sæder ere usfordærvede og deres Adfærd sømmelig;
- 5) at deres Alder ikke staaer i alt for stor Misforhold til den Alder, der maa ansees som den meest passende for den Klasse, til hvilken de, efter deres medbragte Kundskaber, kunne henhøre. Over 18 Aars Alder maa ingen Discipel, end ikke i Skolernes øverste Klasser, antages, med mindre speciel Tilladelse dertil erholdes.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Under 18de September d. A. har Hs. Majestæt allernaadigst optaget General Gouverneur H. B. v.

København.

Ræpstorff og Kammerherre E. A. v. Petersdorff i
den grevelige Stand.

Afg. Etatsraad O. Dalsgaards Legat, Skænket
til Frederiks Hospital, havde ved Regnskabets Slut-
ning for Aaret 1808 i rentebærende Fonds den Ca-
pital 19,369 Rd.

og i Kasse 631 Rd.

Legatet har i Aaret 1809 i Rens-
ter og Udbytte havt en Indtægt

af 1,240 Rd. 83 S.

21,240 Rd. 83 S.

For Legatets Regning ere i Aaret

1809 pleiede og helbredede 82

fattige Syge, hvorfor Udgif-

ten var 869 Rd. 5 S.

Beholdning 20,238 Rd. 5 S.

I Kassen den 31 Dec. 1809 . . . 1,002 Rd. 78 S.

Det hele Antal Fattige, som have nydt godt
af dette Legat til fri Helbredelse og Pleie, fra den
Tid det begyndte at virke, er ialt 688 Personer.

Uf en til Cancelliet indsendt Beretning fra Di-
rectionen for det kongl. Frederiks Hospital erfares, at
Hospitalets Fond er 390,850 Rdlr.; afg. Apotheker
Cappels Reisesstipendium 12,500 Rdlr., og Sammes

Pen-

Pensions-Regat for fattige Apotheker, Enker og Svende,
15,550 Rdlr.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Hærstrup og Aistrup Sognekald i Viborg Stift, 200 Rdlr.; Præstøe og Skibbinge Sognekald i Sjælands Stift, 230 Rdlr.; det residerende Kapellanie til Korskirken i Bergen, 500 Rdlr., hvoraf svares 400 Rdlr. Pension til Formanden.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 2den October er Legationsraad G. N. Nielsen, Ridder af Dannebrog, udnævnt til Censor af alle i Kjøbenhavn udgivende politiske Blade. Den 3die October, Assessor i Priseretten i Bergen, G. J. Bull, udnævnt til Byefoged i Bergen. Den 5te October, personel Kapellan C. B. Mahler til Sognepræst for Hundborg og Jannerup Menigheder i Aalborg Stift; Cand. Theol. og Adjunct ved den lærde Skole i Nykøbing, O. Lund, til ordineret Catechet og første Lærer ved Borger-skolen i bemældte Nykøbing.

Under General-Toldkammeret: Den 5 September er C. Wendt ansat som Patrouillebetjent i Colindale Tolddistrict. Den 6te, J. E. Deengaard beskikket til Undertold og Consumtionsbetjent i Kjøbenhavn.